

3. заседание

Срѣда, 5 ноемврий 1924 година

(Открито отъ подпредседателя д-ръ Б. Вазовъ, въ 16 ч.)

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: (Звъни) Отварямъ заседанието.

(Отъ заседанието сж отсъствували следнитѣ народни представители: Алиевъ Афузъ Салтъкъ, Ангеловъ Йорданъ, Ангеловъ Станъ, Атанасовъ Никола, Балтовъ Никола, Бозвелиевъ Константинъ, Бурмовъ Никола, Василевъ Ради, Волевъ Борисъ, Геровъ д-ръ Борисъ, Головъ Пѣлто Тодоровъ, Гочевъ Стефанъ, Данаиловъ Георги, Дановъ Григоръ, Дичевъ Петко, Ломузчиевъ Василь, Дончевъ Георги, Дагановъ Пянто, Думановъ Тончо, Еминовъ Бекиръ Садкъ Мехметъ, Ивановъ Пани, Йоловъ Прокопи, Кабакчиевъ Христо, Калчевъ Панайотъ Тинчевъ, Караивановъ Иванъ Тодоровъ, Ковачевъ Иванъ, Колевъ Михаилъ Маневъ, Кънчевъ Кънчо, Къорчевъ Димо, Лулчевъ Коста, Маджаровъ Атанасъ, Маджарковъ Тодоръ, Мангъровъ Димитъръ, Марулевъ Йосифъ, Милановъ д-ръ Кънчо, Милковски Александъръ, Минковъ Атанасъ, Мирски Христо, Митовъ Генко, Михайловъ Христо, Мухановъ Никола, Пайдановъ Петко, Нейчевъ Адамъ, Николовъ Върбанъ, Панайотовъ Тодоръ, Парасковъ Василь, Пенчевъ Петъръ, Петровъ Борисъ, Петровъ Койчо, Пехливановъ Костадинъ, Колевъ, Поповъ Атанасъ Петковъ, Поповъ Христо Янковъ, Разсукановъ Петко, Ралевъ Никола, Снебънниковъ Никола, Стефановъ Велико, Стефановъ Петъръ, Стояновъ Станчо, Стоенчевъ Любомиръ, Терзиевъ Господинъ, Терзиевъ Иванъ, Тодоровъ Грую, Тодоровъ Димитъръ, Тодоровъ Илия, Халкчиевъ Никола, Христовъ Александъръ, Цанковъ Асенъ, Чакъровъ Стефанъ, Черневъ Христо, Чешмеджиевъ Григоръ, Чоляковъ Стефанъ, Юртовъ Георги и Яневъ Димитъръ)

Има думата г. министърътъ на вътрешнитѣ работи.

Министъръ И. Русевъ: Г. г. народни представители! Министъръ-председателътъ на 3 ноемврий съ докладъ до Негово Величество Царя помоли да стане попълване на кабинета и едно частично размѣстване. Негово Величество е одобрилъ доклада на министъръ-председателя и по този случай е издалъ следния указъ: (Чете)

...У К А З Ъ

№ 13.

НИЕ, БОРИСЪ III,

съ Божия милость и народната воля

Царь на българитѣ,

По предложение на нашия председател на Министерския съветъ и министъръ на народното просвѣщение, представено намъ съ доклада му отъ 3 ноемврий т. г. подъ № 1993,

Постановихме и постановяваме:

...I. Да освободимъ г. Янаки Молловъ, министъръ на земледѣлнето и държавнитѣ имоти, отъ управлението на Министерството на желѣзницитѣ, пошитѣ и телеграфитѣ и да назначимъ:

...II. Рашко Маджаровъ, досегашенъ министъръ на правосъдието, за министъръ на желѣзницитѣ, пошите и телеграфитѣ;

...III. Цвѣтко Бобошевски, досегашенъ министъръ на търговията, промишлеността и труда, за министъръ на правосъдието и

...IV. Димитъръ Христовъ, народенъ представител, за министъръ на търговията, промишлеността и труда,

...II. Изпълнението на настоящия указъ възлагаме на нашия председател на Министерския съветъ и министъръ на народното просвѣщение.

...Издаденъ въ София на 3 ноемврий 1924 г.

БОРИСЪ III.

...Председател на Министерския съветъ и министъръ на народното просвѣщение:

Александъръ Ц. Цанковъ“.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Г-да! Народнитѣ представители: г. г. Лазаръ Вжтевъ, Атанасъ Новоселски и Маринъ п. Николовъ ще положатъ клетва. (Свещеникъ Иванъ Писевъ подвежда подъ клетва народнитѣ представители Лазаръ Вжтевъ, Атанасъ Новоселски и Маринъ п. Николовъ)

Председателството е разрешило отпущенъ на следнитѣ народни представители:

- На г. Асенъ Цанковъ — 10 дни;
- На г. Владиславъ Мариновъ — 2 дни;
- На г. Михайля И. Маджаровъ — 4 дни;
- На г. Пани Ивановъ — 1 день;
- На г. Александъръ Милковски — 3 дни;
- На г. Кънчо Кънчевъ — 3 дни;
- На г. Йорданъ Ангеловъ — 3 дни;
- На г. Койчо Петровъ — 3 дни;
- На г. Борисъ Волевъ — 1 день;
- На г. Николай Савовъ — 2 дни;
- На г. Никола Атанасовъ — 5 дни;
- На г. Янко Купаровъ — 2 дни;
- На г. Любомиръ Стоенчевъ — 10 дни;
- На г. Йосифъ Марулевъ — 1 день;
- На г. Стефанъ Чоляковъ — 3 дни;
- На г. Ангелъ Вълчевъ — 8 дни;
- На г. Господинъ Терзиевъ — 2 дни;
- На г. Генко Митовъ — 3 дни;
- На г. Стефанъ Гочевъ — 3 дни;
- На г. Петко Дичевъ — 11 дни;
- На г. Тончо Думановъ — 4 дни;
- На г. Грую Тодоровъ — 3 дни;
- На г. Христо Михайловъ — 3 дни;
- На г. Върбанъ Николовъ — 3 дни;
- На г. Афузъ Салтъкъ Алиевъ — 7 дни;
- На г. Петъръ Пенчевъ — 3 дни;
- На г. Иванъ Ковачевъ — 3 дни;
- На г. Христо Черневъ — 3 дни, и
- На г. Стефанъ Чакъровъ — 10 дни.

Г. г. народни представители! Въ миналото заседание вие приехте г. Георги Живковъ да бъде членъ на финансовата комисия. Радикалната група моли вѣдетъ г. Георги Живковъ да влѣзе г. Петко Стояновъ. Които сж съгласни съ това предложение, моля, да вдигнатъ ржка. Болшинството. Събрашието приема.

Постъпило е искане отъ прокурора при Софийския апелативенъ съдъ, да му се разреши да повдигне углавно преследване срещу бившия министъръ Христо Стояновъ по чл. чл. 360 и 431 отъ наказателния законъ, т. е. за фалсификация и за нарушение служебнитѣ обязанности съ користолюбива цель. Тази прериска ще се изпрати на правосъдната комисия, за да даде своето мнение.

Постъпило е искане отъ прокурора при Софийския апелативенъ съдъ, да му се разреши да повдигне углавно преследване противъ бившия министъръ Петъръ Яневъ, Христо Стояновъ, Стоянъ Омарчевски, Константинъ Муравиевъ, Александъръ Оббовъ и Нелѣко Атанасовъ за престѣпления по чл. чл. 288 и 289 п. 3 отъ наказателния законъ,

а именно за противозаконно лишаване отъ свобода чрезъ злоупотребление на властта. И тази преписка ще се изпрати на правосъдната комисия.

Постъпило е искане отъ прокурора при Софийския апелативен съдъ, да му се разреши да повдигне углавно преследване противъ бившия министъръ на железницитѣ Александъръ Ботевъ за престъпление по чл. 431 отъ наказателния законъ — за нарушение служебнитѣ обязанности съ користололюбива целъ.

Постъпило е искане отъ Министерството на финанситѣ да се разреши повдигане углавно преследване противъ бившия министъръ на вътрешнитѣ работи и народното здраве Райко Даскаловъ за престъпление по чл. чл. 352 до 354, 361, 364, 421, 422, 431 и 437 отъ наказателния законъ, т. е. за лъжливи документи, за присвояване пари, повѣрени му по служба, за подправка на документи, за нарушение на служебнитѣ обязанности съ користололюбива целъ и пр.

Д. Нейковъ (с.д.): Малко е закъснѣлъ съдътъ!

Министъръ Р. Маджаровъ: Не е закъснѣлъ.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Постъпило е отъ прокурора при Софийския апелативен съдъ искане да му се разреши да повдигне углавно преследване противъ бившия министъръ на финанситѣ Марко Турлаковъ за престъпление по чл. 431 отъ наказателния законъ, т. е. за нарушение служебнитѣ обязанности съ користололюбива целъ. И тази преписка ще се изпрати на правосъдната комисия.

Председателството моли правосъдната комисия да разгледа тѣзи прелески по-бързо и въ идущето заседание да ги докладва.

Постъпило е отъ прокурора при Софийския окръженъ съдъ искане да му се разреши да повдигне углавно преследване противъ бившиятъ министъръ Петъръ Яневъ и други, подписали постановлението на Министерския съветъ отъ 15 мартъ 1923 г., протоколъ № 26, за престъпление по чл. 155 отъ конституцията.

Понеже се касае за нарушение на конституцията, тази преписка се остава на разположение на г. г. народнитѣ представители да я прегледатъ.

Министъръ Р. Маджаровъ: Касае се за 120.400.000 л.

Председателствуващъ д-ръ Б. Вазовъ: Постъпили сѣ две питання. По поводъ на тѣзи питання, председателството моли питаннята да се подаватъ въ два екземпляра, за да могатъ веднага да се изпращатъ на съответния министъръ за проучване, защото, като се подаватъ въ единъ

екземпляръ, трѣбва да се прави преписъ отъ тѣхъ, а съ това се губи време.

Постъпило е питане отъ народния представителъ г. Христо Пуневъ до г. министра на народното просвѣщение. Това питане се отнася до увольнението на нѣкои учители. Ще се изпрати преписъ отъ него на г. министра на народното просвѣщение, за да отговори.

Постъпило е питане отъ социалдемократическата парламентарна група до г. министъръ-председателя и г. г. министритѣ на външнитѣ работи и на изповѣданията и на вътрешнитѣ работи и народното здраве — за групата сж подписали г. г. Асенъ Господиновъ и Димитъръ Нейковъ. Въ това питане се задаватъ въпроси: (Чете) „Първо, предположи ли е нѣщо правителството, за да издействува възвръщането на стотинитѣ хиляди бѣжанци въ роднитѣ имъ огнища, като имъ се обезпечи тамъ сигурностъ, граждански и политически права, свобода на езика и вѣрата, както и повръщане на изоставенитѣ отъ тѣхъ имоти?“

„Второ, не счита ли за нужно и възможно да сезира Обществото на народитѣ и поиска съдействието му за тази целъ, както и за отпушане на България единъ международенъ заемъ за подпомагане на бѣжанцитѣ у насъ?“

„Трето, защо, въпреки даденитѣ отъ г. министра на вътрешнитѣ работи увѣрения, гласуванитѣ презъ м. юниѣ т. г. законъ за заселване на бѣжанцитѣ и обезпечаване помощъка имъ не получи никакво приложение?“

Г-да! Пръето е питанята да се даватъ отъ отдѣлни лица, затова азъ ще запиша, че това питане се подава отъ г. Асенъ Господиновъ.

Ще пристъпимъ къмъ дневния редъ.

На дневенъ редъ е доклада на комисията по отговора на тронното слово.

Понеже комисията още не е готова и нѣма друга точка въ дневния редъ, не остава освенъ да вдигнемъ заседанието.

Предлагамъ следния дневенъ редъ за следното заседание:

1. Първо четене законодателното предложение за изменение чл. 9 отъ правилника за вътрешния редъ на Народното събрание;

2. Докладване проекта за отговоръ на тронното слово и разискване по него;

3. Докладъ на правосъдната комисия.

Който приематъ този дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Моля комисиятѣ да се конституиратъ и да държатъ винчли протоколи, въ които да се записватъ отсутствувашитѣ членове, както изисква чл. 25 отъ правилника.

Следующето заседание, съгласно правилника, ще бѣде въ петъкъ, 15 ч.

Затварямъ заседанието.

(Затворено въ 16 ч. 15 м.)

Полпредседателъ: **Д-ръ Б. ВАЗОВЪ**

Секретарь: **Т. КОЖУХАРОВЪ**

Началникъ на Стенографското отдѣление: **Д. АНТОНОВЪ**

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.	Стр.
Отпуски , разрешени на народнитѣ представители: Асенъ Цанковъ, Владиславъ Мариновъ, Михаилъ Маджаровъ, Пани Ивановъ, Александъръ Милковски, Кънчо Кънчевъ, Йорданъ Ангеловъ, Койчо Петровъ, Борисъ Велевъ, Николай Савовъ, Никола Атанасовъ, Янко Куцаровъ, Любомиръ Стоенчевъ, Йосифъ Марулевъ, Стефанъ Чолаковъ, Ангелъ Вълчевъ, Господиновъ Терзиевъ, Генко Митовъ, Стефанъ Гочевъ, Петко Дичевъ, Тончо Думановъ, Грую Тодоровъ, Христо Михайловъ, Върбанъ Николовъ, Афузъ Садъкъ Алевъ, Петъръ Пенчевъ, Иванъ Ковачевъ, Христо Черневъ и Стефанъ Чакъровъ	9	9
Указъ № 13 отъ 3 ноемврий 1924 г. за освобождаване досегашния министъръ на земледѣлието и дър-	9	
жавнитѣ имоти, управляющъ Министерството на железницитѣ, пошитѣ и телеграфитѣ и назначение за министъръ на последното Рашко Маджаровъ, досегашенъ министъръ на правосъдието; досегашния министъръ на търговията, промишлеността и труда Цвѣтко Бобошевски за министъръ на правосъдието; Димитъръ Христовъ, народенъ представителъ, за министъръ на търговията, промишлеността и труда (прочитане отъ министъръ И. Русевъ)		9
Клетва , Подвеждане подъ клетва народнитѣ представители: Лазаръ Вжтовъ, Атанасъ Новоселски и Маринъ п. Николовъ		9
Комисия , Замѣняване члена на финансовата комисия Георги Живковъ съ Петко Стояновъ (Приемане)		9

Министри подъ съдъ.

Искания отъ прокурора при Софийския апелативенъ съдъ да му се разреши да повдигне углавно преследване противъ:

1. Бившия министъръ Христо Стояновъ по чл. чл. 360 и 431 отъ наказателния законъ — за фалшификация и за нарушение служебнитъ си обязанности съ користолюбива целъ (Съобщение) 9
2. Бившитъ министри Петъръ Яневъ, Христо Стояновъ, Стоянъ Омарчевски, Константинъ Муравиевъ, Александъръ Оббовъ и Недѣлко Атанасовъ за престѣпления по чл. чл. 288 и 289 п. 3 отъ наказателния законъ — за противозаконно лишаване отъ свобода чрезъ злоупотребиление на властта (Съобщение) 9
3. Бившия министъръ на желѣзницитъ Александъръ Ботевъ за престѣпление по чл. 431 отъ наказателния законъ — за нарушение служебнитъ обязанности съ користолюбива целъ и пр. (Съобщение) 10

Искане отъ Министерството на финанситъ да се разреши углавно преследване противъ бившия министъръ на вътрешнитъ работи и народното здраве Райко Даскаловъ за престѣпление по чл. чл. 354, 361, 364, 421, 422, 431 и 437 отъ наказателния законъ — за лъжливи документи, за присвояване пари, повѣрени му по служба, за подправка на документи, за нарушение на служебнитъ обязанности съ користолюбива целъ и пр. (Съобщение) 10

4. противъ бившия министъръ на финанситъ Марко Турлаковъ за престѣпление по чл. 431 отъ на-

казателния законъ — за нарушение служебнитъ обязанности съ користолюбива целъ (Съобщение) 10

Искане отъ прокурора при Софийския окръженъ съдъ да му се разреши да повдигне углавно преследване противъ бившитъ министри Петъръ Яневъ и други, подписали постановлението на Министерския съветъ отъ 15 мартъ 1923 г. протоколъ № 26, за престѣпление по чл. 155 отъ конституцията (Съобщение) 10

Питания:

1. отъ народния представителъ Христо Пуневъ къмъ министра на народното просвѣщение — по уволнението на нѣкои учители (Съобщение) 10
2. отъ социалдемократическата парламентарна група до министъръ-председателя и министритъ на външнитъ работи и народното здраве — питатъ: 1) предприело ли е нѣщо правителството, за да издействува възврѣщането на стотицитъ хиляди бѣжанци въ роднитъ имъ огнища, като имъ се обезпечи тамъ сигурность, граждански и политически права, свобода на езика и вѣрага; 2) не счита ли за нужно и възможно да сезира Обществото на народитъ и поиска съдействието му за тази целъ, както и за отпушане на България единъ международенъ заемъ за подпомагане бѣжанцитъ у насъ; 3) че, въпреки даденитъ отъ министра на вътрешнитъ работи увѣрения, гласуваниятъ презъ м. юлий н. г. законъ за заселване на бѣжанцитъ и обезпечаване поминъка имъ не получи никакво приложение (Съобщение) 10

Дневенъ редъ за следующото заседание 10